

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
БАЊА ЛУКА

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ

Одлуком Наставно-научног вијећа Факултета политичких наука Бања Лука, број: 08/3.1010-17/15 од 07.07.2015, усвојеној на 67. сједници Наставно-научног вијећа од 07.07.2015. године, именовани смо у Комисију за оцјену и одбрану завршног рада на II циклусу студијског програма Политикологија (мастер студије), смјер Међународне студије, под називом „Политика борбе против тероризма у Босни и Херцеговини“, кандидатакиње Јелене Бајић, у саставу:

1. др Здравко Злокапа, редовни професор, ужа научна област Политички системи, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предсједник;
2. др Александар Гајић, доцент, ужа научна област међународна безбједност, Институт за европске студије Београд, члан;
3. др Милош Шолаја, ванредни професор, ужа научна област Међународни односи и међународна безбједност, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан и ментор.

Након што су чланови Комисије примили и прегледали рад подносе

ИЗВЈЕШТАЈ

о садржају истраживања, оцјени квалитета мастер рада по дијеловима и у цјелини, примјени методологије, оцјени интерпретације (резултата) истраживања и других битних аспеката.

Кандидат Јелена Бајић доставила је Комисији на увид и оцјену рад под називом „Политика борбе против тероризма у Босни и Херцеговини“, у складу са Законом о високом образовању Републике Српске, Статутом Универзитета у Бањој Луци, Правилником о пријави и изради завршног рада на II циклусу Факултета политичких наука и Одлуком Наставно-научног вијећа Факултета политичких наука Бања Лука, број: 08/3.1010-17/15 од 07.07.2015. године.

Основни подаци о кандидату

Кандидат Јелена Бајић рођена је у 1988. године у Кључу, основну школу и Економску школу завршила у Бањој Луци. Дипломирала је на Факултету политичких наука – Одсек новинарство у Бањој Луци 2011. године.

Основни подаци о завршном (мастер) раду

Мастер рад истражује однос тероризма као појаве која угрожава безбједност држава и појединаца, стабилност политичког система и укупног политичког окружења. Рад се односи и на дефинисање одговарајућих политика, стратегија и активности у борби против тероризма у Босни и Херцеговини и институционалну функционалност, ефикасност и унутрашњу усклађеност свих дијелова политичког система. Ра се бави и димензијама повезаности с глобалним субјектима међународних односа у оквирима настојања да се спријече активности чији је узрок у тероризму као једном од највећих изазова безбједности у савременим међународним односима.

У раду се наглашава утицај тероризма као безбједносне појаве и посљедице које она уноси у процесе глобалне, регионалне и унутрашње безбједности. Спречавање и заштита од терористичких аката чине један од основних услова за успостављање стабилности друштва и његових институција. Циљ анализе је уочавање могућих извора, облика, размјера, ефеката и посљедица терористичких пријетњи и изведених терористичких напада у Босни и Херцеговини, као и утицај опасности од тероризма на позицију Босне и Херцеговине у њеним односима са субјектима међународне безбједности.

Структура мастер рада

Рад садржи увод, шест поглавља и закључак на 87 страница текста што је у складу с Правилима студирања на II циклусу студија ФПН Бања Лука. Рад укључује позивање на изворе и дефинисање ставова кандидата у области истраживања тероризма као пријетње безбједности као и дефинисање одговарајућих препорука.

У Уводу и првом поглављу под називом „Појам тероризма“, даје се појмовно, политиколошко и безбједносно одређење тероризма што укључује настанак, почетне процесе и развој тероризма као појаве. Поглавље посебно наглашава однос тероризма и Босне и Херцеговине у оквирима процеса безбједности кроз историјске и савремене аспекте настанка и дјеловања тероризма у БиХ или тероризма у међународним односима који се односи на БиХ. У поглављу се представља и методолошка матрица која се користи у истраживању појаве.

У другом поглављу под називом „Међународна димензија тероризма у БиХ“ дат је информативни преглед односа субјеката међународног тероризма, њихових дјелатности и конкретног утицаја на Босну и Херцеговину. У овом дијелу се представља и обрнут смјер – допринос тероризму који потиче из Босне и Херцеговине кроз дефинисање облика кроз који се тај обрнути правац испољава, узрока начина који до тога доводе, димензија учешћа појединаца, религијских и других националистички и религијски фондираних организација у међународним терористичкиом активностима.

Треће поглавље под називом „Вехабизам – појава вехабизма и дјеловање вехабија“ фокусирано је на утицај исламског религијског правца који се, у крајње фундаменталистичком испољавању, најчешће узима као идеолошка и политичка основа терористичког дјеловања у друштвима повезаним на било који начин са исламском религијом и заједницом без обзира да

ли су инкорпориране у та друштва или су само објект терористичких пријетњи и напада. Вехабизам у Босни и Херцеговини, чији се значајнији утицај не региструје прије распада СФРЈ и настанка нових независних држава, повезује се с процесима глобализације, глобалног дјеловања тероризма као и промјенама у политичко-социолошкој структури друштва у БиХ током грађанског рата 1992 – 95. године. Конфликти унутар муслиманских институција и организација усмјериле су вехабијске огранке у БиХ у правцу тероризма као облика религијских акција и пропаганде усмјерених на стварање нестабилности у друштву, али и ка остваривању доминације у муслиманској заједници што утиче и на политичке процесе у БиХ.

Четврто поглавље под насловом „Савремени тероризам“ презентује одређење, истражује степен утицаја и указује на посљедице које је рат у Босни и Херцеговини оставио на појаву и утемељење терористичких аката у БиХ. Карактеристике процеса су континуираност, узрочна и непосредна повезаност са фундаменталистички религијски мотивисаним терористичким актом и практична релативна толеранција тероризма од стране муслиманских политичких субјеката. Тероризам се представља као потенцијална егзистенцијална пријетња институцијама БиХ и елементарном опстанку БиХ као државног система.

У петом поглављу „Борба против тероризма у БиХ“ дат је преглед политика, стратегија, мјера и активности које је Босна и Херцеговина поставила као безбједносни политичко – институционални оквир успостављен у циљу превенције терористичких аката, али и кроз кривично – правни аспект који се односи на већ почињене акте или на пријетњу учешћу у виду организовања и пријетње терористичким дјеловањем или учешћем у међународним терористичким интернационалама. Уз настојања да се терористичке појаве у БиХ поставе у глобалне цивилизацијске процесе, дата је и релативно комплексна слика ситуација и околности које утичу на однос БиХ и тероризма на међународној мапи тероризма.

Објашњени су утицај тероризма и терористичких пријетњи на стабилност и безбједност друштва, политичког система, институција, као и утицај међународног тероризма на Босну и Херцеговину. Закључак упућује на фокусираност на екстремне религијске фундаменталистичке утицаје, на превентивни аспект борбе против тероризма, као и кривичноправни аспект који и превентивно и правно прати тероризам као појаву. Закључак наглашава и растућу димензију борбе против тероризма што упућује на неопходност развоја политика и стратегија борбе

против тероризма које се односе на обавезе актера у самом политичком и безбједносном систему, али и улогу цивилног друштва и грађана-појединаца.

Оцјена мастер рада

Очекивани резултат овог истраживања који се односи на анализу свих аспеката појаве тероризма од историјских до савремених извора остварен је овим истраживачким радом. То се односи на врсте и облике пријетњи и њихове размјере, безбједносне изазове и опасности и које у кумулативном облику представљају опасност за политички систем и његове институције, друштво у цјелини и грађанина – појединца. Рад укзује на потребу усмјеравања на превентивна дјеловања што подразумијева усвајање конкретних политика и доношење одговарајућих стратегија превенције, али и конкретне акционе планове за превентивне мјере и активности што укључује и кривично-правни аспект.

Закључак и приједлог Комисије

На основу свега наведеног, Комисија сматра да је кандидат Јелена Бајић спровела истраживање у складу са постављеним циљевима. Кандидаткиња је и логички досљедно анализирала тему, нагласила прагматичне резултате рада и тиме дала допринос разумијевању појаве, извора и димензија тероризма као безбједносних ризика окружењу.

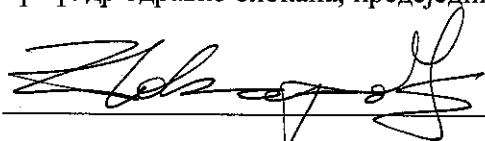
Комисија сматра да ово истраживање задовољава све критеријуме за израду завршног (мастер) рада и даје

ПРИЈЕДЛОГ

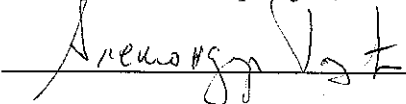
Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци да прихвати позитивну оцјену завршног (мастер) рада кандидата Јелене Бајић, под називом „Политика борбе против тероризма у Босни и Херцеговини“ и одобри његову јавну одбрану.

Комисија:

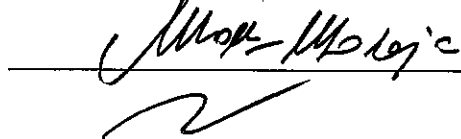
1. проф. др Здравко Злокапа, предсједник

2. доц. др Александар Гајић, члан

3. Проф. др Милош Шолаја, члан и ментор

Бања Лука, 19. фебруара 2017. године